

Handläggare

Investering
Bygg- och processprojekt
Ovais Naseer

Till

Styrelsen för Stockholm Vatten AB

Projekt 361806 Utbyggnad Sofielund – Reviderat genomförandebeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att för projekt 361806 Utbyggnad Sofielund fatta reviderat genomförandebeslut och bevilja utökning med 15 mnkr till en total om 153 mnkr för projektets genomförande.

att bemyndiga verkställande direktören att teckna erforderliga avtal.

Christian Rockberger

Verkställande direktör

Jenny Bengtsson

Avdelningschef Investering

Sammanfattning

Sofielunds reningsverk byggs ut för att uppfylla nuvarande och framtida krav enligt REVAQ-certifieringen, vilket är nödvändigt för att fortsatt vara anslutet till Henriksdals reningsverk. Verket har sedan starten 2012 varit underdimensionerat och haft problem med att rena lakvatten till önskad nivå, särskilt när det gäller PFOS och tungmetaller.

Ett nollalternativ, där utbyggnaden inte genomförs, skulle innebära att verket inte klarar lagkraven och förlorar sin anslutning till Henriksdals reningsverk. Det förordade alternativet är att slutföra utbyggnaden, vilket säkerställer att föroreningsnivåerna hålls inom godkända gränser och att verket kan möta framtida krav.

Projektet är i slutfasen, som omfattar installationsarbeten samt driftsättning av anläggningen. Kostnaden har tyvärr ökat sedan byggstart främst på grund av projekteringsfel som lett till ökade kostnader i entreprenaden. Det har även inneburit att färdigställandet är försenat vilket medför ökade kostnader. Färdigställandet är avgörande för att anläggningen ska kunna tas i drift och uppfylla sina krav. Det är idag en tvist om kostnadsökningarna som beror på projekteringsfelen mellan SVOA och konsultbolaget, den är inte avgjord ännu.

Projektet söker nu ett reviderat genomförandebeslut på 153 mnkr, en utökning med 15 mnkr från tidigare beslut.

Projektet betalas i sin helhet av SRV återvinning AB (SRV) efter avslutat projekt utifrån gällande avtal mellan SVOA och SRV.

Bakgrund

Sofielunds reningsverk byggdes ut 2012 och var redan från start underdimensionerad då flödena från Sofielunds deponier inte kunde reduceras i den höga grad som de dimensionerade värdena förutsatte. Under flera perioder har reningsverket därför inte klarat av att rena lakvattnet till önskad nivå.

Sofielunds reningsverk är påkopplat till Henriksdals reningsverk. En förutsättning för att Sofielund ska kunna fortsätta vara påkopplat till Henriksdal är att Henriksdal uppnår kraven för REVAQ-certifiering, vilket innebär att mängden föroreningar från Sofielund till Henriksdal inte får öka med ökat flöde. Henriksdals REVAQ-certifierade slam kan läggas på åkermark och som marktäckning.

Sofielunds reningsverk ägs av Stockholm Vatten AB (bolaget). I avtal mellan bolaget och SRV regleras att bolaget ska sköta driften och utvecklingen av anläggningen och att SRV köper den tjänsten av Stockholm Vatten AB.

SRV har inga andra alternativ än att leda det renade vattnet till Henriksdals reningsverk. Dels är det svårt att få tillstånd att släppa renat lakvatten till recipient, som exempelvis Saltsjön, samt att likvärdig rening ändå kommer krävas samt att man dels inte får nyansluta lakvatten till befintliga REVAQ-certifierade reningsverk. SRV har ett undantag då de redan var anslutna till Henriksdal innan anläggningen REVAQ-certifierades.

Vintern 2014 beslutade styrgruppen för Sofielunds reningsverk, representanter från SRV återvinning AB samt Stockholm Vatten AB som drifvar och utvecklar anläggningen att den skulle byggas ut för att möta framtida renings- och kapacitetskrav.

En utredning påbörjades 2015 och utifrån den valde man att gå vidare med ett av de rekommenderade förslagen i en fördjupad förstudie i pilotform där tekniken testades i mindre skala på plats för att utvärdera om reningskraven för PFOS och tungmetaller kunde uppnås. Utifrån resultaten togs en teknisk lösning fram som godkänds för genomförande år 2016, därefter påbörjades en projektering, men då det blev klart att lösningen inte skulle klara av tungmetallregleringen avbröts projekteringen och projektet stannade av.

År 2018 tog projektet fart igen och olika tekniker började utredas i pilotform. Den nya pilotutredningen visade att reningskraven för PFOS och tungmetaller kommer att klaras, ett nytt beslut togs 2022 om att gå vidare med den nya tekniska lösningen, och därefter påbörjades projekteringen.

SRV återvinning AB vill säkerställa att halterna från lakvattnet på Sofielunds reningsverk på Gladö kvarns industriområde uppnår REVAQ kraven, så att Sofielund fortsatt kan vara påkopplat mot Henriksdals reningsverk. En utbyggnad av Sofielunds reningsverk möjliggör detta.

Tidigare beslut

- Inriktningsbeslut 2015-02: Projektering 3,6 mnkr; totalprognos 23,9 mnkr
- Genomförandebeslut 2016-09: 30 mnkr
- Rev. genomförandebeslut 2023-09 138 mnkr

ÄRENDET

Ärendet avser ett reviderat genomförandebeslut med en total budget om 153 mnkr för utbyggnad av Sofielunds reningsverk. Projektet är i byggfasen, och en stor del av arbetet är redan klart. Det som kvarstår är att färdigställa bygget och att sätta anläggningen i drift.

Våren 2024 började arbetet med att bygga ut Sofielunds reningsverk med den nya tekniska lösningen. Tidigt under byggnationen upptäcktes flera stora fel i projekteringen, vilket har lett till ökade kostnader för ändringar, tillägg och anpassningar (ÄTA).

Sofielunds lakvattensreningsverk behöver byggas ut för att möta nuvarande och framtida kapacitets- och prestandakrav för REVAQ. Vid en utbyggnad kan Sofielund reningsverk fortsatt vara påkopplat mot Henriksdals reningsverk.

Till vänster, flygfoto över Huddinge kommun. Till höger flygfoto över Sofielunds Reningsverk.

Flygfoto över Sofielunds Reningsverk som byggs ut.

Dagvatten

Ej relevant i detta ärende.

Solceller

Byggnationen kan förses med solceller men det är inte planerat att utföras inom ramen för detta projekt.

Alternativa lösningar

Nollalternativ

Ett nollalternativ innebär att utbyggnaden av Sofielunds reningsverk inte färdigställs, vilket gör att det inte kan uppfylla nuvarande och framtida krav på kapacitet och rening. Detta skulle leda till att Sofielunds reningsverk inte klarar miljökraven för att avleda sitt lakvatten till Henriksdals reningsverk. Det regleras via avtal mellan SVOA och SRV men tyvärr innebär det att slammet från Henriksdals reningsverk inte skulle klara REVAQ kraven vilket innebär att slammet ej får läggas på åkermark.

Den totala kostnaden för alternativet är 138 mnkr.

Alternativ 1

Färdigställa utbyggnaden av Sofielunds reningsverk efter vald teknisk lösning vilket skulle innebära att kvalitén på lakvattnet höjs och klarar att nå REVAQ kraven.

En utbyggnad av Sofielund möjliggör att lakvattnet från SRVs deponi kan fortsatt vara påkopplat till Henriksdals reningsverk då en ombyggnation gör att lakvattnet möter de nya lagkraven. På Henriksdals reningsverk är slammet REVAQ-certifierat och får läggas på åkermark och som marktäckning vilket i sin tur innebär att det lakvatten som kommer från Sofielunds reningsverk inte får innehålla för stora mängder föroreningar.

Den totala kostnaden för alternativet är 153 mnkr.

Förordat förslag till beslut

Projektet förordar alternativ 1 då ett nollalternativ innebär att Sofielunds reningsverk inte klarar ställda lagkrav samt behöver kopplas bort från Henriksdals reningsverk. Bolaget har då även förgäves investerat det som redan är upparbetat.

Projektet förordar ett reviderat genomförandebeslut på 153 mnkr för genomförandet av projektet.

Åtgärder

Inom ramen för alternativ 1 kommer följande att utföras:

- Färdigställande av installationer under kvartal 1 2025.
- Driftsättning av anläggningen

Organisation och ansvarsfördelning

Beställare för projektet är styrgruppen för Sofielunds reningsverk och representanter från SRV återvinning AB.

Projektet genomförs av Investeringsavdelningens enhet Bygg- och processprojekt.

Tidplan

Detaljprojektering	Q1 2023 – Q3 2023
Upphandling	Q3 2023 – Q4 2023
Genomförande	Q1 2024 – Q2 2025
Avslut	Q2 2025 – Q4 2025

Ekonomi

Kostnadsökningarna hänförs i första hand till felaktigheter i projekteringen som medfört ökade kostnader i genomförandet både i entreprenad och i omprojekteringar.

Bolaget har inlett ett ärende med krav på skadestånd för de fel som konsultbolaget orsakat.

Det är dock oklart både hur stort belopp som kan ersättas och när ersättningen kan förväntas. Ingen form av antagande av ersättning har tagits med i kalkylen.

Kända risker och oförutsedda kostnader har minskat eftersom entreprenaden närmar sig slutet och de stora riskerna har hanterats. Det finns dock fortfarande vissa kvarstående risker i samband med att anläggningen ska tas i drift.

Utgifter

Moment	Beslutad totalbudget	Förändring	Beräknad totalbudget
Projekt- och byggledning	10 000 000 kr	1 000 000 kr	11 000 000 kr
Projektering	20 000 000 kr	7 000 000 kr	27 000 000 kr
Geo, mark och miljö	0 kr	0 kr	0 kr
Övriga byggherrekostnader	1 000 000 kr	0 kr	1 000 000 kr
Entreprenad inklusive material	81 300 000 kr	27 000 000 kr	108 300 000 kr
Kända risker	10 500 000 kr	-7 500 000 kr	3 000 000 kr
Oförutsett	15 200 000 kr	-12 500 000 kr	2 700 000 kr
Summa	138 000 000 kr	15 000 000 kr	153 000 000 kr

Kalkylen är framtagen i prisnivå 2024–12.

Upparbetade kostnader

Projektet har till och med 2024-11 upparbetat 130,4 mnkr.

Inkomster

Projektet betalas i sin helhet av SRV efter avslutat projekt utifrån gällande avtal mellan SVOA och SRV.

Avskrivningstiden är på 15 år för maskiner och 30 år för byggnader.

Risker

Här beskrivs de risker som är upptagna i kalkylen som kända risker.

Risk	Påverkan på projekt	Förslag på åtgärd
Drift av anläggningen tar längre tid på grund av justering av processer	Tidplanen förskjuts och kostnader ökas	Processtöd av konsulter vid driftsättning

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Investeringsavdelnings enhet Bygg- och processprojekt.

SLUT